

delj so se v zadnjih mesecih izpisali: Cigaletov in Janežičev slovar, Cigaletova terminologija, „Novice“ in Stritarjev „Zvon“, vse knjige „Družbe sv. Mohorja“ in „Mätze slovenske“, Jesenkovi in Levstikovi spisi. S tem se je nabralo ogromno novega materijala in jeden navzočnih gospodov odbornikov, ~~je objavil~~ oskrbeli, da se ta materijal uredi po abecednej vrsti. Zaznamenovale so se potem nekatere knjige, katere bi bilo še treba izpisati, tako n. pr. državni zakonik. Kadar se to dovrši, pričel bode odbor s konečno redakcijo slovensko-nemškega slovarja.

Jurčičev spomenik je postavljen. V priprostem starogrškem zlogu po načrtu pariškega arhitekta Le Blanca ga je krasno iz sežanskega marmorja zdelal gosp. kamnosek V. Čamernik v Ljubljani. Visok je 3.20^m, širok 1.40^m ter pokriva do malega vso zadnjo stran Baumgartnove kapele, v katero je vzidan. Spomenik ima ta napis:

*Josip Jurčič,
rojen na Muljavi blizu Krke 4. marca 1844.,
umrl v Ljubljani 3. maja 1881. leta.*

*Svojemu pisatelju in prevoritelju postavil
hvaležni narod slovenski.*

*Tvrd bodi, neizpršen, mož jeklén,
Kadár braniti je čestí in pravde
Naródu in jeziku svojemu.*

Tugomer, V. 8.

Spomenik in grob pokojnega pisatelja obdaje lepa temnosiva železna ograja, delo ljubljanskega ključaničarja g. L. Zelenca. Ves spomenik vzbuja občno pozornost in zadnje dni ga je ogledovalo mnogo ljudij.

Za Jurčičovo ustanovo, iz katere se bodo nagrájali izvirni slovenski leposlovni spisi, nabrali so notranjski domoljubi doslej **715** gld. Omenjati nam je, da „Jurčičeva ustanova“ ni v nobenej zvezi z novci, katere nabira osnovalni odbor za Jurčičev spomenik. Iz teh novcev hoče osnovalni odbor, kakor je obljudil v svojem oklici od 14. maja t. l., pokojnemu pisatelju najprej postaviti primeren spomenik na grobu in to točko je osnovalni odbor tudi uže izvršil; dalje namerava v Jurčičevej rojstnej hiši vzidati spominsko pločo, kar se bode najbrž zgodilo o Duhovem prihodnjega leta; in naposled bode iz teh novcev osnovalni odbor oskrbel lično izdajo vseh spisov Jurčičevih, ki se v kratkem prično tiskati v „Narodnej tiskarni“. Iz čistega doneska Jurčičevih spisov bode osnovalni odbor podpiral slepo dveinsedemdesetletno mater njegovo. In še le, kadar osnovalni odbor to trojno nalogu svojo izpolni, namerava novce, katere je on nabral, zložiti z „Jurčičovo ustanovo“, ako sploh ostane kaj prebitka.

„*Slovenski Narod*“, kateri je doslej obsezal 2838 □cm. teksta, začel bode z novim letom 1882. po sklepu upravnega odbora „Narodne tiskarne“ izhajati v takliko povečanej obliki, da bode vsak dan donašal 3795 □cm., tedaj skoro jedno tretjino več berila. Cena ostane mu ista kakor doslej.

Spet nov napredek! Gospod prof. Ivan Franke v Kranji je v benečanskem zlogu iz 16. stoletja narisal in g. bukvovez Janez Bonač (v Ljubljani na

Poljanah 10) po Franketovem načrtu na Dunaji narediti dal krasne platnene in obilo pozlačene platnice za „Ljubljanskega Zvona“ I. tečaj, katere se bodo uže meseca novembra dobivale po 85 kr., s pošto franko po 95 kr. pri g. Bonaču, kateremu pri tem njegovem podjetji želimo najboljši uspeh. „Ljubljanski Zvon“ bode prvi slovenski list, ki se je vzpel do tega pri večjih narodih uže udomačenega napredka.

Matija Kostelec (kdaj in kde se je porodil ter kde in kdaj umrl.) V „Slovenskem Narodu“ še 14. oktobra 1881. léta neimenovanec v podlistku govori, da se je ta slovenski pisatelj porodil v Kléniku na Pivki v Notranjceih 1620. léta, a da se ne vé, kdaj li je umrl. — K temu je odgovoriti: a) porodil se je 1623. I., a ne v Kléniku, nego v Kílovčah blizu Préma; b) umrl je 19. junija 1688. I. v Novem Mestu, kder je bil kanonik, in počiva tamkaj v samostanskej cerkvi pred stranskim oltarjem sv. Bogorodice, kder ima še zdaj kámeno pločo z nagrobnim napisom, katerega si je bil sam stvoril. To je otec Ladislav Hrvat, Novoméški franciskan, nekaj tudi po letopisu (kroniki) svojega samostana 1864. I. povedal v „Novicah“ na 74. str. Do zdaj se je mislilo, da je Kostelec bil porojen v 24. dan januvarja 1620. léta, ker takó o njem Valvasor piše v VI. knjigi na 359. str.; ali g. profesor otec Ladislav nas je drugače preveril; kajti po njem smo zvédeli, da se na rečenem kameni létnica Kostelčeve smrti in číslo njega pozemskih lét uže ne more od konca do kraja čitati, ker je oboje uglájeno s človeškimi stopinjami, ter da je Kostelčev nagrobeni napis tenkó zabeležen i v samostanskiem letopisu, a tamkaj da se čita:

Obiit in Domno An. 1688

Die XIX. Junii aetatis suae LXV.

Vsek more trdno biti uverjen, da so iz ust Kosteleta samega číslo njega lét védeli tudi franciskani, katerim je bil poseben dobrodějnik ter velik prijatelj, o čemer odkrito svedoči i njih letopis. Takisto si je misliti, da so na tanko vse to znali zopet iz njega ust i óni ljudjé, kateri so pokojniku napis podpolnili z létnico njega smrti in číslem njega lét, ako niso tega stvorili baš franciskani, kar je podobno vsei resnici, ker je v njih cerkvi tudi pokopan. Vse je prišlo iz ust njega samega, ki je te stvarí najbolje védel, in vera gre Kosteletu samemu izvestno bolj, nego li Valvasoru, o katerem je zatorej soditi, da se je tukaj zmotil, kar se mu pripetí često, in da je takó postavil 1620. namesto 1623. léta; kajti če 65 (číslo njega lét) odštejemo od 1688 (kar je létnica njega smrti), prebiva nam 1623 (létnica njega rojstva.) — A zdaj pogledimo, zakaj se ni porodil v Kléniku, nego v Kílovčah. Valvasor v VI. knjigi na 359. str piše, da je bil porožen „zu Kellnberg, in Crain, an der Poick, unweit von Brem.“ Slovenske besede za „Kellnberg“ tukaj nema. Vse drugo je prav, samó Kílovče niso na Pivki, in to je zopet Valvasorjeva zmota; a dobro je rečeno, da stojí ta vás blizu Prema, do katerega je iz nje samó $\frac{1}{2}$ ure hodá. Menda je Čop nemško ime „Kellnberg“ najprvi hibno preložil z besedo „Klénik“, a potem je šla ta napaka v Šafaříka ter iz njega od pisatelja do pisatelja. A knjižica „Ortsrepertorium des Herzogthums Krain“ na 3. str. „Kühlenberg“ z našim jezikom imenuje „Kílovče“, in v Freyerjevem spisu „Alphabetisches Verzeichniss aller Ortschafts- und Schlösser-Namen